

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μεταφράσεις για τη Β' Λυκείου

Γιώργος Ασημακόπουλος, Φιλολόγος

Γιώργος Ασημακόπουλος

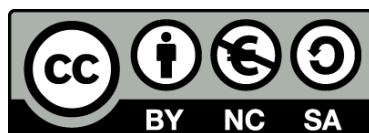
Σοφοκλή Αντιγόνη
Μεταφράσεις για τη Β΄ Λυκείου

ISBN: 978-618-82834-1-1

Οκτώβριος 2016

www.mathissi.gr
email: mathissi@gmail.com

Φωτογραφία Εξωφύλλου:
Η Αντιγόνη μπροστά στον νεκρό Πολυνείκη, Νικηφόρος Λύτρας

Άδεια Creative Commons 4.0
Αναφορά Προέλευσης - Μη εμπορική χρήση
Παρόμοια διανομή

Επιτρέπεται στον αναγνώστη η αναπαραγωγή του έργου (ολική, μερική ή περιληπτική, με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο), η διανομή, η παρουσίαση στο κοινό και η τροποποίηση, απόδοση κατά παράφραση ή η διασκευή του, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: αναφορά της πηγής προέλευσης, μη εμπορική χρήση και, αν τροποποιήσετε ή δημιουργήσετε περαιτέρω βασισμένοι στο έργο, θα μπορείτε να διανείμετε το έργο που θα προκύψει με την ίδια ή παρόμοια άδεια.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη συγκεκριμένη άδεια CC διαβάστε στο:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Αυτό το τεύχος **απευθύνεται σε μαθητές** επιχειρώντας να τους προσφέρει με συστηματικό τρόπο μεταφράσεις των στίχων της τραγωδίας **Αντιγόνη** του Σοφοκλή, οι οποίοι διδάσκονται αναλυτικά («από το πρωτότυπο»).

Αξιοποιώντας την εμπειρία μας στη διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος, συνδυάσαμε τα ερμηνευτικά και λεξιλογικά σχόλια του σχολικού βιβλίου με δόκιμες μεταφράσεις, με αξιόλογη σχετική βιβλιογραφία (λεξικά, γραμματολογίες) και δικτυογραφία, ώστε να δημιουργηθεί ένα εύχρηστο εγχειρίδιο για τους μαθητές.

Για το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, όπου η ακρίβεια και η σαφήνεια έχουν ιδιαίτερη σημασία, έχει γίνει προσεκτική επιλογή των λέξεων/φράσεων με σημείο αναφοράς πάντα το σχολικό βιβλίο, του οποίου τη διάρθρωση ακολουθούμε, ώστε ο αναγνώστης να βαδίζει πάνω σε γνωστά μονοπάτια.

Οι στίχοι που μεταφράζονται στο παρόν, **υπερκαλύπτουν** τους «από το πρωτότυπο» διδασκόμενους στίχους σύμφωνα με τις *«Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων για το σχολ. έτος 2016-2017»* (Εγγραφο 148091/Δ2/13-09-2016 του Υ.Π.Ε.Θ.).

Το τεύχος αυτό παρέχεται **δωρεάν** για εκπαιδευτική/διδακτική χρήση. Η εκπόνησή του έγινε με γνώμονα τη διευκόλυνση των μαθητών στο καθημερινό μάθημα, αλλά και στις ωριαίες και επαναληπτικές δοκιμασίες (τεστ και διαγωνίσματα).

Ελπίζουμε σε βελτίωσή του με βάση την ανατροφοδότηση που θα λάβουμε. Για κάθε παρατήρηση ή υπόδειξη μπορείτε να επικοινωνείτε ηλεκτρονικά στο παραπάνω email.

Γιώργος Ασημακόπουλος
Οκτώβριος 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στίχοι	Σελίδα
1-17	5
18-38	6
39-68	7
69-99	9
280-314	11
315-331	12
441-470	13
471-490	14
491-507	15
508-530	16
531-550	18
551-564	19
565-581	20
631-654	21
655-680	22
681-700	23
701-723	24
724-745	25
746-765	27
766-780	29
1064-1090	30

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Πρόλογος, Στίχοι 1-17)

- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Πολυαγαπημένη μου αδελφή, Ισμήνη, άραγε ξέρεις αν υπάρχει καμιά 1
συμφορά που μας κληροδότησε ο Οιδίποδας και να μην την έστειλε ο Δίας
σε μας, ενώ ακόμα εμείς οι δύο είμαστε ζωντανές; Γιατί τίποτα δεν
υπάρχει, ούτε δυσάρεστο (λυπηρό) ούτε γεμάτο συμφορές ούτε 5
ντροπιαστικό [ηθικά] ούτε επονείδιστο [κοινωνικά], που εγώ να μην έχω
δει μέσα στα δικά σου και τα δικά μου βάσανα. Και τώρα τι είναι πάλι αυτή
η διαταγή που λένε ότι κήρυξε ο στρατηγός, πριν από λίγο σ' ολόκληρη
την πόλη; Ξέρεις τίποτε κι έχεις ακούσει; Ή σου ξεφεύγει (διαφεύγει) ότι 10
κακά που ταιριάζουν στους εχθρούς απειλούν αγαπημένους (αγαπημένα
πρόσωπα);
- ΙΣΜΗΝΗ: Σ' εμένα τουλάχιστον, Αντιγόνη, καμιά είδηση για τους αγαπημένους 11
[δεν έφτασε], ούτε ευχάριστη ούτε δυσάρεστη, από τότε που δυο εμείς
στερηθήκαμε τα δυο μας αδέλφια που σκοτώθηκαν σε μια μέρα με
αμοιβαίο φόνο. Κι από τότε που τράπηκε σε φυγή (έγινε άφαντος) ο 15
στρατός των Αργείων τη νύχτα αυτή, τίποτε δεν γνωρίζω περισσότερο,
ούτε ότι είμαι πιο ευτυχισμένη ούτε πιο δυστυχισμένη.

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Πρόλογος, Στίχοι 18-38)

- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ἦμουν αὐτὴ σίγουρη καὶ ἔξω ἀπὸ τὶς αὐλόπορτες τοῦ ἀνακτόρου γι' αὐτὸ τὸ λόγο ζήτησα νὰ σε φέρω, γιὰ νὰ τὸ ἀκούσεις μόνη σου. 18
- ΙΣΜΗΝΗ: Τί συμβαίνει λοιπόν; Δείχνεις ὅτι κάποια εἶδηση σε βασανίζει.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ἀπ' τα δύο μας ἀδελφία ὁ Κρέων δὲν ἐκρίνε τὸν ἕνα ἀξιοταφής, ἐνῶ τὸν ἄλλο ἀνάξιο νὰ ταφεί; Καὶ τοῦ Ἐτεοκλή, καθὼς λένε, τοῦ φέρθηκε με δίκαιη κρίση καὶ, σύμφωνα με τὴ θρησκευτικὴ συνήθεια, διέταξε νὰ τὸν θάψουν, ὥστε νὰ εἶναι τιμημένος ἀπὸ τοὺς νεκροὺς τοῦ κάτω κόσμου, ἀλλὰ τὸ κορμί τοῦ Πολυνείκη, ὁ ὁποῖος πέθανε με ἀξιολύπητο τρόπο λένε ὅτι ἔχει διακηρυχθεῖ στους πολίτες κανεῖς νὰ μὴ τὸ θάψει καὶ νὰ μὴ τὸ κλάψει, ἀλλὰ νὰ τὸ ἀφήσουν ἀκλαυτο, ἀταφο, εὐχάριστο εὐρημα (ἐρμαῖο) γιὰ τὰ ὄρνια ποὺ λαίμαργα ψάχνουν γιὰ τὴν τροφή τους. Τέτοια λένε ὅτι ὁ καλὸς Κρέων ἔχει κηρύξει δημόσια γιὰ σένα καὶ γιὰ μένα, λέω καὶ γιὰ μένα, καὶ [λένε] ὅτι ἐρχεται ἐδῶ γιὰ νὰ διακηρύξει δημόσια αὐτά, ὥστε νὰ εἶναι καθαρὰ σε ὅσους δὲν [τα] ξέρουν, καὶ [λένε] ὅτι θεωρεῖ (τὸ ζήτημα) ὄχι ἀσήμαντο, ἀλλὰ ὁποῖος κάνει κάτι ἀπὸ αὐτά [λένε] ὅτι τὸν περιμένει θάνατος με δημόσιο λιθοβολισμό στὴν πόλη. Ἔτσι ἔχουν αὐτά γιὰ σένα καὶ θὰ δείξεις γρήγορα ἀν εἶσαι ἀπὸ τὴ φύση σου ἀπὸ εὐγενικὴ γενιά καὶ γενναία στὸ ἦθος ἢ (ἀν εἶσαι) τιποτένια ἀπὸ εὐγενικὴ γενιά. 21
25
30
35
38

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Πρόλογος, Στίχοι 39-68)

- ΙΣΜΗΝΗ: Δύστυχη (τολμηρή) [αδελφή μου], τι λοιπόν όφελος θα μπορούσα να φέρω 39
περισσότερο, με το να χαλαρώνω ή να σφίγγω τον κόμπο (ό,τι κι αν κάνω),
αν έτσι έχουν τα πράγματα;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Εξέτασε (σκέψου) αν θα με βοηθήσεις και θα συνεργαστείς μαζί μου.
- ΙΣΜΗΝΗ: Για ποια επικίνδυνη πράξη [μιλάς]; Τι τάχα έχεις στο μυαλό σου;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: [Σκέψου] αν θα σηκώσεις (θάψεις) τον νεκρό με αυτό εδώ το χέρι.
- ΙΣΜΗΝΗ: Αλήθεια, έχεις στο νου σου να τον θάψεις, αν και [αυτό] απαγορεύεται
ρητά στους πολίτες;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Τον δικό μου βέβαια και τον δικό σου, αν εσύ δε θέλεις, αδελφό [ενν. θα 45
θάψω]: γιατί δε θα κατηγορηθώ ότι τον πρόδωσα.
- ΙΣΜΗΝΗ: Παράτολμη, ενώ το έχει απαγορεύσει ο Κρέων;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Αλλά αυτός δεν έχει κανένα δικαίωμα να με εμποδίσει να θάψω τους
δικούς μου.

ΙΣΜΗΝΗ: Αλίμονο· σκέψου, αδελφή μου, πόσο μισητός και ντροπιασμένος μάς
50
χάθηκε ο πατέρας μας, αφού χτύπησε δυνατά ο ίδιος με το ίδιο του το χέρι
τα δυο του μάτια, για τα αμαρτήματα που μόνος του έφερε στο φως·
ύστερα η μητέρα και γυναίκα [του], διπλό όνομα [για ένα και το αυτό
55
πρόσωπο] με πλεκτή θηλιά πεθαίνει ντροπιασμένη· και τρίτο, τα δυο [μας]
αδέλφια που αλληλοσκοτώθηκαν σε μια μέρα, οι δυστυχημένοι, και
βρήκαν αμοιβαίο θάνατο με χέρια που σήκωσαν ο ένας εναντίον του
άλλου. Και τώρα σκέψου πόσο ατιμωτικά θα χαθούμε εμείς οι δύο που
60
έχουμε μείνει ολομόναχες, αν, παραβιάζοντας τον νόμο, παραβούμε την
απόφαση και τη βασιλική εξουσία. Αλλά πρώτα πρέπει να σκεφθείς το
εξής, ότι δηλαδή γεννηθήκαμε γυναίκες και από την άλλη δεν μπορούμε
να τα βάζουμε με άνδρες· και ύστερα ότι εξουσιαζόμαστε από
65
ισχυρότερους, ώστε να υπακούμε σ' αυτά και [σε] ακόμη οδυνηρότερα
(πικρότερα) από αυτά. Εγώ λοιπόν, ζητώντας συγγνώμη από τους νεκρούς
68
(αλλιώς: ζητώντας από αυτούς που βρίσκονται κάτω από τη γη να με
συγχωρήσουν), γιατί κάνω αυτά χωρίς τη θέλησή μου, θα υπακούσω
στους άρχοντες. Γιατί το να κάνει κανείς [πράγματα] ανώτερα από τις
δυνάμεις του είναι ανόητο εντελώς.

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Πρόλογος, Στίχοι 69-99)

- ANTIFONH: Ούτε θα σε παρακαλούσα ούτε, κι αν θέλεις πια να ενεργήσεις (να πράξεις), θα δεχόμουν με ευχαρίστηση τη σύμπραξή σου. Μα έχε όποια γνώμη θέλεις. Εγώ όμως εκείνον θα [τον] θάψω· θα είναι ωραίο για μένα να θάψω τον αδελφό μου και να πεθάνω. Μαζί του αγαπημένη θα αναπαύομαι πλάι σ' αγαπημένο, αφού διαπράξω μια ιερή πανουργία (άγια κριματισμένη): γιατί είναι περισσότερος ο χρόνος κατά τον οποίο πρέπει να αρέσω στους κάτω (στον κάτω κόσμο) από [το χρόνο κατά τον οποίο πρέπει να αρέσω] στους εδώ (σ' αυτούς που είναι εδώ πάνω). Γιατί εκεί θα βρίσκομαι (θα κείτομαι) για πάντα· αν θες εσύ, αν το κρίνεις σωστό, περιφρόνα όσα είναι τίμια για τους θεούς. 69
- ΙΣΜΗΝΗ: Εγώ δεν [τα] περιφρονώ, όμως από τη φύση μου είμαι ανίκανη (αδύναμη) να κάνω κάτι (να ενεργώ) ενάντια στη θέληση των πολιτών.
- ANTIFONH: Εσύ αυτά να προφασίζεσαι· εγώ όμως θα πάω να σωρεύσω χώμα [και να σηκώσω τύμβο] για τον αγαπημένο [μου] αδελφό. 80
- ΙΣΜΗΝΗ: Αλίμονο, δυστυχισμένη, πόσο φοβούμαι για σένα.
- ANTIFONH: Μη φοβάσαι (ανησυχείς) για μένα· για τη δική σου μοίρα φρόντιζε.
- ΙΣΜΗΝΗ: Τουλάχιστον όμως μην αποκαλύψεις αυτή την πράξη (αυτό το έργο) σε κανέναν, αλλά κράτησέ τη μυστική· το ίδιο θα κάνω κι εγώ. 85
- ANTIFONH: Αλίμονο, διακήρυξέ το σε όλους· πολύ πιο μισητή θα είσαι αν σιγήσεις, αν δε διακηρύξεις αυτά σε όλους.
- ΙΣΜΗΝΗ: Έχεις θερμή καρδιά για ψυχρά πράγματα.
- ANTIFONH: Ξέρω όμως ότι είμαι αρεστή σε κείνους που πρέπει περισσότερο ν' αρέσω.
- ΙΣΜΗΝΗ: [Ναι,] αν θα έχεις και τη δύναμη [βέβαια]: επιδιώκεις όμως αδύνατα (ακατόρθωτα). 90
- ANTIFONH: Λοιπόν, όταν πια δεν έχω δύναμη, θα σταματήσω (θα έχω σταματήσει).

ΙΣΜΗΝΗ: Καθόλου δεν πρέπει να κυνηγά κανείς τα αδύνατα (ακατόρθωτα).

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Αν [συνεχίσεις να] λες αυτά, θα μισηθείς από μένα, και δίκαια θα σε μισεί για πάντα ο νεκρός. Άφησε λοιπόν εμένα και την αφροσύνη μου (την αφροσύνη από εμένα) να πάθω αυτό το κακό· γιατί τίποτε τόσο φοβερό δε θα πάθω, ώστε να μην πεθάνω έντιμα. 95

ΙΣΜΗΝΗ: Αλλα, αν έτσι κρίνεις, πήγαινε (προχώρα)· τούτο όμως να ξέρεις, ότι πηγαίνεις (βαδίζεις) ασυλλόγιστη, αληθινά όμως αγαπημένη στους αγαπημένους [σου]. 99

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Πρώτο Επεισόδιο, Στίχοι 280-314)

ΚΡΕΩΝ: Πάψε, προτού κι εμένα με γεμίσεις με θυμό με τα λόγια σου, μήπως 280
βρεθείς αστόχαστος αν και είσαι γέρος. Γιατί λες όχι ανεκτά [πράγματα]
λέγοντας (δηλαδή) πως οι θεοί προνοούν (έχουν έγνοια) γι' αυτόν (εδώ)
τον νεκρό. Ποιο από τα δύο, τιμώντας (τον) εξαιρετικά ως ευεργέτη τον 285
έθαπταν, αυτόν που ήλθε να πυρπολήσει τους περίστυλους ναούς και τα
αφιερώματα και να ερημώσει τη γη τους και να καταλύσει τους νόμους; Ή
μήπως βλέπεις οι θεοί να τιμούν τους κακούς; Δεν είναι δυνατόν· αλλά 290
αυτά (τη διαταγή μου) από την πρώτη στιγμή της βασιλείας μου μερικοί
πολίτες, που με δυσκολία υπέφεραν τη διαταγή μου, σιγομουρμούριζαν
εναντίον μου κρυφά κουνώντας το κεφάλι και ούτε έβαζαν υπάκουα τον
τράχηλο κάτω από τον ζυγό, ώστε να πειθαρχήσουν σε μένα. Από αυτούς 295
γνωρίζω πολύ καλά ότι αυτοί παρασυρμένοι με χρήματα τα έκαναν αυτά.
Γιατί κανένας θεσμός [ανάμεσα] στους ανθρώπους δεν βλάστησε τόσο
κακός σαν το χρήμα. Αυτό και πόλεις (πολιτείες) κυριεύει, αυτό 300
ανθρώπους ξεσπιτώνει, αυτό καθοδηγεί και διαστρέφει τις δίκαιες γνώμες
των ανθρώπων να στρέφονται σε αισχρές πράξεις και δείχνει στους
ανθρώπους να κάνουν πανουργίες και κάθε ανόσιο έργο να γνωρίζουν.
Όσοι όμως πληρώθηκαν και έκαναν αυτά, αργά ή γρήγορα κατάφεραν, 305
ώστε να τιμωρηθούν. Αλλά, αν (βέβαια) τιμώ και σέβομαι τον Δία, να
ξέρεις καλά αυτό, με όρκο σου το λέω, αν δε βρείτε και παρουσιάσετε
μπροστά στα μάτια μου τον δράστη αυτού εδώ του ενταφιασμού, ο 310
θάνατος δε θα είναι αρκετός για σας, πριν ζωντανοί στην κρεμάλα
φανερώσετε αυτή την παρανομία, για να αρπάζετε από δώ και πέρα (στο
εξής), αφού μάθετε από πού πρέπει να ζητάτε το κέρδος και [για να] 314
μάθετε (ακόμη) πως δεν πρέπει ν' αγαπάτε το κέρδος (να κερδίζετε) από
παντού. Γιατί από τα παράνομα κέρδη μπορείς να δεις τους πιο πολλούς
να καταστρέφονται παρά να έχουν σωθεί.

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Πρώτο Επεισόδιο, Στίχοι 315-331)

ΦΥΛΑΚΑΣ: Θα μου επιτρέψεις να μιλήσω ή αφού κάνω μεταβολή να φύγω χωρίς να πω τίποτε; 315

ΚΡΕΩΝ: Δεν καταλαβαίνεις ότι και τώρα μιλάς ενοχλητικά;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Στ' αφτιά ή στην ψυχή ενοχλείσαι;

ΚΡΕΩΝ: Τι λοιπόν, κανονίζεις εσύ πού είναι η λύπη μου;

ΦΥΛΑΚΑΣ: Ο δράστης σε πληγώνει στην ψυχή, εγώ στ' αφτιά.

ΚΡΕΩΝ: Αλίμονο πόσο φλύαρος φαίνεται ότι γεννήθηκες! 320

ΦΥΛΑΚΑΣ: Σε καμιά περίπτωση όμως δεν έχω κάνει αυτή την πράξη.

ΚΡΕΩΝ: [Την έχεις κάνει] και μάλιστα αφού πούλησες την ψυχή σου για χρήματα.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Αλίμονο· είναι αλήθεια (βέβαια) φοβερό να σχηματίζει εσφαλμένες αντιλήψεις εκείνος που παίρνει αποφάσεις.

ΚΡΕΩΝ: Κάνε τώρα τον έξυπνο με τη λέξη «δόξα»· αν όμως δεν μου αποκαλύψετε τους δράστες αυτής της πράξης, θα διακηρύξετε (θα ομολογήσετε) πως τα 325
ανέντιμα κέρδη φέρνουν συμφορές.

ΦΥΛΑΚΑΣ: Μακάρι να βρεθεί (ο δράστης) και κάτι περισσότερο· είτε όμως πιαστεί είτε όχι -γιατί αυτό η τύχη θα [το] κρίνει- με κανένα τρόπο δε θα με δεις εσύ να ξανάρθω εδώ. Γιατί και τώρα, αφού σώθηκα χωρίς να το περιμένω και να το ελπίζω, χρωστώ στους θεούς μεγάλη ευγνωμοσύνη. 331

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Δεύτερο Επεισόδιο, Στίχοι 441-470)

- ΚΡΕΩΝ: Σε σένα, σε σένα [μιλώ] που σκύβεις κάτω το κεφάλι, ομολογείς ή αρνείσαι 441
ότι έκανες αυτά;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Και ομολογώ ότι τα έκανα και δεν αρνούμαι.
- ΚΡΕΩΝ: Εσύ βέβαια μπορείς να πας όπου θέλεις, εντελώς απαλλαγμένος από τη 445
βαριά κατηγορία· και συ πες μου όχι με πολυλογία αλλά σύντομα, ήξερες
ότι είχε διακηρυχθεί να μην τα κάνει [κανείς] αυτά;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Το ήξερα· πώς ήταν δυνατό να μην το ξέρω; Γιατί ήταν ολοφάνερο.
- ΚΡΕΩΝ: Και είχες λοιπόν την τόλμη (και τόλμησες λοιπόν) να παραβαίνεις αυτούς 450
τους νόμους;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: [Ναι,] γιατί δεν ήταν βέβαια ο Δίας που κήρυξε αυτά, ούτε η Δικαιοσύνη, 450
που κατοικεί μαζί με τους θεούς του κάτω κόσμου, που όρισαν στους
ανθρώπους τέτοιους νόμους, ούτε φανταζόμουν πως έχουν τόση δύναμη
τα κηρύγματά σου (οι διαταγές σου), ώστε να μπορείς εσύ, αν και θνητός, 455
να ξεπεράσεις τους άγραφους και απαράσάλευτους νόμους των θεών.
Γιατί όχι σήμερα και χθες (αλλιώς: γιατί δεν υπάρχουν σήμερα και χθες),
αλλά αυτοί έχουν αιώνια ισχύ, και κανείς δεν ξέρει από πότε φάνηκαν. Γι'
αυτούς (για την παράβασή τους) εγώ δεν είχα τη διάθεση, από φόβο για
την αλαζονεία κάποιου άνδρα, να τιμωρηθώ ενώπιον των θεών· γιατί 460
ήξερα πολύ καλά πως θα πεθάνω· πώς όχι; κι αν ακόμη εσύ δεν το
διέταζες. Κι αν πεθάνω πριν από τον μοιραίο χρόνο (πρώωρα), εγώ αυτό
[το] θεωρώ κέρδος· γιατί όποιος ζει μέσα σε πολλές συμφορές (βάσανα),
όπως εγώ, πώς αυτός δεν έχει κέρδος, αν (όταν) πεθάνει; Έτσι εμένα 465
τουλάχιστον το να έχω αυτή τη μοίρα (να υποστώ αυτόν τον θάνατο)
καθόλου δε με λυπεί· αλλά αν ανεχόμουν να μείνει άταφο το πτώμα μετά
τον θάνατο αυτού [που γεννήθηκε] από τη μητέρα μου, για εκείνα θα
λυπόμουν (θα πονούσα)· γι' αυτά εδώ όμως δε λυπάμαι. Σ' εσένα όμως, αν 470
φαίνομαι τώρα πως τυχαίνει να κάνω ανοησίες (να είμαι ανόητη), ίσως
θεωρούμαι ανόητη (μωρή) από ανόητο (μωρό).

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Δεύτερο Επεισόδιο, Στίχοι 471-490)

- ΧΟΡΟΣ: Ο χαρακτήρας της κόρης φαίνεται πως είναι σκληρός από σκληρό πατέρα· 471
και δε γνωρίζει (δεν ξέρει) να υποχωρεί στις δυστυχίες (συμφορές).
- ΚΡΕΩΝ: Μάθε όμως ότι τα πιο αλύγιστα φρονήματα ταπεινώνονται πολλές φορές 475
(συχνά) και μπορείς να δεις τον πολύ στερεό (σκληρό) σίδηρο που έχει
πυρακτωθεί για να γίνει άκαμπτος, τις πιο πολλές φορές να σπάει και να
ραγίζει. Και με μικρό χαλινάρι ξέρω πως δαμάζονται τα αγριεμένα
(θυμοειδή) άλογα· γιατί δεν επιτρέπεται να μεγαλοφρονεί (να 480
υπερηφανεύεται), όποιος είναι δούλος των άλλων. Και αυτή βέβαια ήξερε
τότε καλά να αυθαδιάζει, όταν παρέβαινε τους θεσπισμένους (ισχύοντες)
νόμους· κι αυτή εδώ είναι η δεύτερη θρασύτητα (αλαζονεία), αφού έχει
κάνει την πράξη να καυχιέται και να χλευάζει για όσα έκανε (που τα 485
έκανε). Αλήθεια τώρα εγώ βέβαια δεν θα είμαι άνδρας, αυτή [θα είναι]
άνδρας, εάν εξακολουθήσει να μένει χωρίς τιμωρία η νίκη αυτή. Αλλά είτε
είναι της αδελφής μου [κόρη] είτε η πλησιέστερη από όλους τους 490
συγγενείς, και αυτή και η αδελφή της δεν θα ξεφύγουν από το χειρότερο
θάνατο (από τη χειρότερη μοίρα)· γιατί και εκείνη εξ ίσου την κατηγορώ,
ότι [δηλαδή] σκέφτηκε [και σχεδίασε] αυτήν την ταφή.

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Δεύτερο Επεισόδιο, Στίχοι 491-507)

- ΚΡΕΩΝ: ... Φωνάζτε κι αυτήν. Γιατί πριν από λίγο την είδα μέσα να κάνει σαν 491
λυσσασμένη και να μην ελέγχει το λογικό της. Η ψυχή αυτών που
μηχανεύονται άσχημες πράξεις στο σκοτάδι συνήθως προδίδεται ως
ένοχη πριν από την πράξη. Μισώ όμως και αυτόν που, αφού συλληφθεί 495
την ώρα που κάνει το κακό, θέλει έπειτα να το παρουσιάσει ως ωραίο.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Θέλεις τίποτε χειρότερο (μεγαλύτερο) από το να με συλλάβεις και να με 497
θανατώσεις;
- ΚΡΕΩΝ: Εγώ τουλάχιστον τίποτα. Με αυτό τα έχω όλα.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Γιατί λοιπόν αργείς (να με θανατώσεις); Γιατί από τα λόγια σου τίποτα δε 499
μου είναι ευχάριστο, και μακάρι ποτέ να μη μου είναι ευχάριστο. Έτσι και
τα δικά μου (λόγια) είναι φυσικό να σου είναι δυσάρεστα. Και όμως, από
πού θα κέρδιζα λαμπρότερη δόξα, παρά θάβοντας τον αδερφό μου; Αυτό
θα ομολογούσαν όλοι αυτοί εδώ ότι τους είναι αρεστό, αν ο φόβος δεν 505
έκλεινε το στόμα τους. Αλλά ο τύραννος, εκτός από τα πολλά άλλα
πλεονεκτήματα που έχει, μπορεί ακόμα και να κάνει και να λέει ό,τι θέλει.

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Δεύτερο Επεισόδιο, Στίχοι 508-530)

- ΚΡΕΩΝ: Εσύ μόνη απ' αυτούς εδώ τους Θηβαίους το βλέπεις αυτό. 508
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Το βλέπουν κι αυτοί, μπροστά σου όμως κλείνουν το στόμα (σωπαίνουν).
- ΚΡΕΩΝ: Εσύ δεν ντρέπεσαι να σκέφτεσαι διαφορετικά απ' αυτούς εδώ; 510
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: [Δεν ντρέπομαι] Γιατί δεν είναι ντροπή να τιμάς τους αδελφούς σου.
- ΚΡΕΩΝ: Μήπως δεν ήταν αδελφός σου κι αυτός που σκοτώθηκε πολεμώντας απέναντι ακριβώς (απ' την άλλη μεριά);
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Αδελφός μου ήταν, από μία μητέρα κι απ' τον ίδιο πατέρα.
- ΚΡΕΩΝ: Πώς λοιπόν τότε προσφέρεις τιμές, οι οποίες είναι ασέβεια για εκείνον;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Δε θα τα επιβεβαιώσει αυτά ο σκοτωμένος. 515
- ΚΡΕΩΝ: [Θα τα επιβεβαιώσει] Αν βέβαια τον τιμάς εξ ίσου με τον ασεβή.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Γιατί δεν σκοτώθηκε δούλος, αλλά αδελφός.
- ΚΡΕΩΝ: Προσπαθώντας να υποτάξει (εκπορθήσει) αυτήν εδώ τη χώρα, ενώ ο άλλος (προσπαθώντας) να την υπερασπίσει.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Όμως ο Άδης αξιώνει οι νόμοι να είναι ίσοι (για όλους).
- ΚΡΕΩΝ: Όμως ο καλός δεν έχει την ίδια θέση με τον κακό, ώστε να λάβει την ίδια τιμή. 520
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ποιος ξέρει αν αυτά είναι δίκαια (ξεκάθαρα) στον κάτω κόσμο;
- ΚΡΕΩΝ: Και όμως ποτέ ο εχθρός, ακόμα κι όταν πεθάνει, δεν θα γίνει φίλος.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Δε γεννήθηκα για να συμεριζόμαι το μίσος, αλλά την αγάπη.
- ΚΡΕΩΝ: Όταν πας λοιπόν στον κάτω κόσμο, αν πρέπει να αγαπάς εκείνους, αγάπα τους. Όσο όμως εγώ ζω, γυναίκα δεν θα κυβερνήσει. 525

ΧΟΡΟΣ: Αλλά να, μπροστά στις πύλες η Ισμήνη, χύνοντας δάκρυα αγάπης για την αδελφή της· και πάνω απ' τα φρύδια της ένα σύννεφο ασχημίζει το κατακόκκινο πρόσωπό της, βρέχοντας με δάκρυα τα ωραία μάγουλά της. 530

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Δεύτερο Επεισόδιο, Στίχοι 531-550)

- ΚΡΕΩΝ: Εσύ, που μέσα στο σπίτι μου σαν οχιά κρυμμένη μού έπινες το αίμα και 531
δεν ήξερα ότι έτρεφα δύο καταστροφές και δύο επαναστάτριες κατά του
θρόνου μου, εμπρός, πες μου, θα ομολογήσεις κι εσύ ότι πήρες μέρος σ' 535
αυτή την ταφή ή θα ορκιστείς ότι δεν ξέρεις τίποτα;
- ΙΣΜΗΝΗ: Το έχω κάνει το έργο (την πράξη), αν βέβαια και αυτή συμφωνεί, και
συνεργάστηκα και δέχομαι την κατηγορία.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Όμως η δικαιοσύνη δε θα σου το επιτρέψει αλήθεια αυτό, γιατί ούτε
θέλησες ούτε εγώ σε έκανα συνεργό.
- ΙΣΜΗΝΗ: Αλλά μέσα στις συμφορές σου δεν ντρέπομαι να μοιραστώ μαζί σου τα 540
βάσανα.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ο Άδης και οι θεοί του κάτω κόσμου γνωρίζουν καλά ποιοι έκαναν αυτή
την πράξη. Κι εγώ αυτή που αγαπά με λόγια δεν τη θεωρώ δικό μου
άνθρωπο.
- ΙΣΜΗΝΗ: Μη μου στερήσεις την τιμή, αδελφή μου, να πεθάνω μαζί σου και να
εξιλεύσω τον νεκρό. 545
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Αρνούμαι να πεθάνεις μαζί μου και να κάνεις δικά σου αυτά που δεν
άγγιξες· θα είναι αρκετό να πεθάνω εγώ.
- ΙΣΜΗΝΗ: Και ποια χαρά θα έχω στη ζωή, αν στερηθώ εσένα;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Τον Κρέοντα ρώτα· γιατί γι' αυτόν νοιάζεσαι εσύ.
- ΙΣΜΗΝΗ: Γιατί με πικραίνεις μ' αυτά, χωρίς κανένα όφελος; 550

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Δεύτερο Επεισόδιο, Στίχοι 551-564)

- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Με πόνο αλήθεια το κάνω αυτό, αν γελώ εις βάρος σου. 551
- ΙΣΜΗΝΗ: Σε τι λοιπόν θα μπορούσα να σε ωφελήσω, έστω και τώρα, εγώ;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Σώσε τον εαυτό σου· δε σε φθονώ που θα γλιτώσεις.
- ΙΣΜΗΝΗ: Αλόμονό μου, η δύστυχη! Και να μη συμμεριστώ (στερηθώ) τη δική σου τύχη;
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ναι, γιατί εσύ προτίμησες τη ζωή, ενώ εγώ το θάνατο. 555
- ΙΣΜΗΝΗ: Αλλά όχι χωρίς να εκφράσω τις δικαιολογίες (αντιρρήσεις) μου.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Εσύ στα μάτια αυτών εδώ [ενν. του Κρέοντα και όσων Θηβαίων συντάσσονται μ' αυτόν] φαινόσουν ότι σκέφτεσαι σωστά, εγώ στα μάτια των άλλων [ενν. του Άδη και των νεκρών].
- ΙΣΜΗΝΗ: Κι έτσι όμως το παράπτωμα (αμάρτημα) είναι ίσο και για τις δυο μας.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Κουράγιο! (Έχε θάρρος!) Εσύ ζεις, η δική μου όμως ψυχή από καιρό έχει πεθάνει, ώστε να υπηρετήσω τους νεκρούς. 560
- ΚΡΕΩΝ: Από αυτές τις δύο κόρες, λέω, η μια αποδείχθηκε άμυαλη (ανόητη) τώρα, ενώ η άλλη από την πρώτη στιγμή της γέννησής της.
- ΙΣΜΗΝΗ: Γιατί ποτέ, βασιλιά, δε μένει σ' αυτούς που δυστυχούν ούτε η φρόνηση που έχουμε έμφυτη, αλλά χάνεται. 564

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Δεύτερο Επεισόδιο, Στίχοι 565-581)

- ΚΡΕΩΝ: Εσένα λοιπόν σου σάλεψε από τη στιγμή που επέλεξες να κάνεις με τους 565
κακούς παράνομα (κακά) έργα.
- ΙΣΜΗΝΗ: Και πώς μπορώ μόνη μου να ζήσω, χωρίς αυτήν εδώ;
- ΚΡΕΩΝ: Όμως μη λες «αυτήν εδώ», γιατί δεν υπάρχει πια.
- ΙΣΜΗΝΗ: Θα σκοτώσεις λοιπόν τη μνηστή του γιου σου;
- ΚΡΕΩΝ: Υπάρχουν κι αλλού χωράφια κατάλληλα για όργωμα (για καλλιέργεια).
- ΙΣΜΗΝΗ: Όμως ο γάμος με άλλη δεν θα είναι τόσο ταιριαστός, όσο μεταξύ εκείνου 570
και αυτής.
- ΚΡΕΩΝ: Εγώ μισώ γυναίκες κακές για τους γιους μου.
- ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Αίμων πολυαγαπημένε, πώς σε προσβάλλει ο πατέρας σου!
- ΚΡΕΩΝ: Πολύ, αλήθεια, με σκοτίζεις (ζαλίζεις) κι εσύ και ο γάμος σου.
- ΧΟΡΟΣ: Αλήθεια, θα χωρίσεις το γιο σου απ' αυτήν εδώ;
- ΚΡΕΩΝ: Ο Άδης είναι που για μένα θα διαλύσει αυτόν το γάμο. 575
- ΧΟΡΟΣ: Έχει αποφασιστεί, όπως φαίνεται, να πεθάνει αυτή εδώ.
- ΚΡΕΩΝ: Και από σένα βέβαια και από μένα. Μην καθυστερείτε (χρονοτριβείτε),
αλλά πηγαίνετε αυτές μέσα, δούλοι. Δεμένες πρέπει να είναι αυτές εδώ οι
γυναίκες και όχι ελεύθερες. Γιατί βέβαια και οι τολμηροί προσπαθούν να
ξεφύγουν, όταν βλέπουν πια το θάνατο κοντά στη ζωή τους. 581

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Τρίτο Επεισόδιο, Στίχοι 631-654)

- ΚΡΕΩΝ: Αμέσως θα το μάθουμε κι από μάντεις καλύτερα. 631
Παιδί μου, μήπως άκουσες την τελεσίδικη ποινή
για τη μνηστή σου και φτάνεις χολωμένος στον πατέρα σου;
ή ό,τι και να κάνουμε μας αγαπάς ακόμη;
- ΑΙΜΩΝ: Πατέρα, δικός σου είμαι και συ με καθοδηγείς (κατευθύνεις) έχοντας 635
σωστές σκέψεις (ορθά σκεπτόμενος), τις οποίες εγώ, βέβαια, θα
ακολουθήσω. Γιατί εγώ κανένα γάμο δε θα θεωρήσω τόσο σπουδαίο, ώστε
να τον βάλω πάνω από τη δική σου συνετή καθοδήγηση.
- ΚΡΕΩΝ: Αυτή λοιπόν, παιδί μου, τη γνώμη πρέπει να έχεις, να ακολουθείς δηλαδή 639
σ' όλα την πατρική συμβουλή. Γιατί γι' αυτό οι άνθρωποι εύχονται να
αποκτήσουν (γεννήσουν) υπάκουα παιδιά και να τα έχουν στο σπίτι τους,
για να εκδικούνται τους εχθρούς και για να τιμούν τους φίλους, όπως
ακριβώς ο πατέρας. Όποιος όμως γεννάει παιδιά άχρηστα, τι άλλο θα 645
λέγες πως γέννησε αυτός (ο άνθρωπος) παρά βάσανα για τον εαυτό του
και πολύ γέλιο στους εχθρούς; Ποτέ λοιπόν, παιδί μου, να μην αλλάξεις
τις τωρινές σου σκέψεις από έρωτα για μια γυναίκα, γνωρίζοντας ότι μια 650
γυναίκα στο σπίτι, όταν είναι κακή σύζυγος, γίνεται παγερό αγκάλιασμα.
Γιατί τι θα μπορούσε να γίνει μεγαλύτερη πληγή από τον κακό φίλο;
Αλλά, περιφρονώντας τη σαν να ήταν εχθρός σου, άφησε αυτήν την κόρη 654
να παντρευτεί κάποιον στην Αδη.

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Τρίτο Επεισόδιο, Στίχοι 655-680)

ΚΡΕΩΝ: Εφ' όσον λοιπόν αυτή, μόνη από όλους τους πολίτες, την έπιασα επ' 655
αυτοφώρω να παραβαίνει τη διαταγή μου, δε θα βγω ψεύτης μπροστά σε
όλους τους πολίτες, αλλά θα τη σκοτώσω. Γι' αυτά ας επικαλείται το Δία,
τον προστάτη της συγγένειας. Γιατί, αν βέβαια τους φυσικούς μου
συγγενείς τούς αναθρέψω, ώστε να είναι απείθαρχοι, θα ανέχομαι πολύ 660
πιο απείθαρχους τους ξένους. Γιατί όποιος ανάμεσα στους δικούς του
παρουσιάζεται καλός, θα φανεί και ανάμεσα στους πολίτες δίκαιος. Αν
όμως κάποιος αυθαιρετώντας ή παραβιάζει τους νόμους ή σχεδιάζει να
δίνει διαταγές σ' αυτούς που κυβερνούν, δεν είναι δυνατόν αυτός να 665
επαινεθεί από εμένα. Μα όποιον εκλέξει η πόλη άρχοντα πρέπει να τον
υπακούν όλοι, και στα μικρά και στα δίκαια και στα αντίθετά τους. Κι εγώ
θα μπορούσα να πιστέψω ότι ένας τέτοιος άνδρας θα είχε τη θέληση να 670
κυβερνά καλά και να κυβερνιέται καλά και ότι στη θύελλα της μάχης, εάν
έχει παραταχθεί σ' αυτή, θα μένει πιστός και γενναίος σύντροφος. Και
από την αναρχία μεγαλύτερο κακό δεν υπάρχει. Αυτή τις πόλεις 675
καταστρέφει, αυτή διαλύει σπίτια, αυτή κάνει να σπάσει η παράταξη και
να τραπούν σε άτακτη φυγή οι στρατιώτες που μάχονταν ο ένας δίπλα
στον άλλο. Απ' αυτούς που μένουν σταθεροί στη θέση τους, τους πολλούς
τους σώζει η πειθαρχία. Έτσι πρέπει να υπερασπίζεται κανείς τους νόμους 680
και με κανέναν τρόπο δεν πρέπει να νικιέται ένας άνδρας από μια
γυναίκα. Γιατί είναι προτιμότερο, αν χρειαστεί, να χάσουμε την εξουσία
από έναν άνδρα κι έτσι δε θα μας πουν κατώτερους από γυναίκες.

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Τρίτο Επεισόδιο, Στίχοι 681-700)

- ΧΟΡΟΣ: Σε μας τουλάχιστον, αν από τα γηρατειά δεν έχουμε χάσει το νου, 681
φαίνεται ότι μιλάς σωστά, για όσα τώρα κάνεις λόγο.
- ΑΙΜΩΝ: Πατέρα, οι θεοί προικίζουν τους ανθρώπους με φρόνηση, το πιο πολύτιμο 685
απ' όλα τα πράγματα που υπάρχουν. Κι ότι εσύ δε λες σωστά αυτά εδώ
ούτε θα μπορούσα να πω, και μακάρι να μη μάθω· θα ήταν δυνατό όμως
και κάποιος άλλος να έχει κάποια σωστή σκέψη. Πάντως από τη φύση μου
έχω χρέος να προσέχω από πριν για σένα (για το καλό σου) όλα όσα λέει 690
κάποιος ή κάνει ή μπορεί να σε κατηγορεί. Γιατί το βλέμμα σου προκαλεί
φόβο στον απλό πολίτη και δεν τον αφήνει να πει τέτοια λόγια, με τα
οποία εσύ δε θα ευχαριστιέσαι ακούγοντάς τα. Εγώ όμως, εξ αιτίας της
ασημότητας της θέσης μου, είναι δυνατό να ακούω αυτά, πόσο δηλαδή 695
θρηνεί η πόλη την κόρη αυτή, λέγοντας πόσο ατιμωτικά πεθαίνει, σαν να
ήταν η χειρότερη απ' όλες τις γυναίκες, για μια τόσο ένδοξη πράξη· γιατί
αυτή τον αδελφό της, πεσμένο μέσα στο αίμα άταφο δεν τον άφησε να
κατασπαραχθεί από τα άγρια σκυλιά ούτε από κάποιο όρνιο. Δεν αξίζει 700
αυτή να τιμηθεί με χρυσή τιμή; Τέτοια φήμη σκοτεινή κυκλοφορεί κρυφά.

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Τρίτο Επεισόδιο, Στίχοι 701-723)

ΑΙΜΩΝ: Όσο για μένα, πατέρα, δεν υπάρχει πολυτιμότερο αγαθό (απόκτημα) από 701
τη δική σου ευτυχία. Γιατί ποια χαρά είναι μεγαλύτερη για τα παιδιά από
τη δόξα του ευτυχισμένου πατέρα ή ποια χαρά (είναι μεγαλύτερη) για τον
πατέρα από τη δόξα (των ευτυχισμένων) παιδιών; Μη λοιπόν έχεις μόνον 705
έναν τρόπο σκέψης, ότι σωστό είναι αυτό που λες εσύ και τίποτ' άλλο.
Γιατί όσοι νομίζουν ότι μόνο αυτοί σκέπτονται σωστά ή ότι έχουν
ευγλωττία ή φρόνημα που δεν έχει κανείς άλλος, αυτοί, όταν ανοιχτούν
και εξεταστούν σε βάθος, βρίσκονται (φαίνονται) ότι είναι άδειοι. Δεν 710
είναι καθόλου ντροπή για έναν άνθρωπο, κι αν ακόμη είναι σοφός, να
μαθαίνει πολλά και ακόμη να μην «παρατραβάει το σκοινί». Βλέπεις
κοντά στο ορμητικό ρεύμα όσα από τα δέντρα υποχωρούν πως διασώζουν 715
τα κλαδιά τους, όσα όμως αντιστέκονται, χάνονται σύρριζα. Επίσης
όποιος τεντώνει πολύ τα πανιά του πλοίου και δεν τα χαλαρώνει καθόλου
στον άνεμο, (αυτός) αφού αναποδογυρίσει το πλοίο, ταξιδεύει από εκεί και
πέρα με ανεστραμμένα τα καθίσματα των κωπηλατών (το κατάστρωμα 720
του πλοίου). Μα δώσε τόπο στην οργή και άλλαξε γνώμη. Γιατί, κι αν
μπορώ κι εγώ να προσθέσω κάποια γνώμη, παρ' ότι νεότερος, εγώ βέβαια 723
λέω ότι το πιο καλό είναι να γεννηθεί κανείς πάνσοφος. Αν όμως δεν είναι
κανείς τέτοιος, γιατί συνήθως δε συμβαίνει αυτό, είναι καλό να μαθαίνει
απ' όσους μιλούν σωστά.

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Τρίτο Επεισόδιο, Στίχοι 724-745)

- ΧΟΡΟΣ: Βασιλιά, είναι λογικό, αν λέει κάτι ορθό (εύστοχο), να το ακούσεις, κι εσύ 724
πάλι (Αίμων) να ακούσεις αυτόν εδώ (δηλ. τον Κρέοντα). Γιατί έχουν
ειπωθεί λόγια σωστά (ορθά) κι από τους δύο.
- ΚΡΕΩΝ: Σ' αυτή την ηλικία θα διδαχθούμε λοιπόν να σκεφτόμαστε (σωστά) από
έναν άνδρα τόσο νέο στην ηλικία;
- ΑΙΜΩΝ: Να μη διδαχθείς τίποτε το άδικο. Κι αν εγώ είμαι νέος, δεν πρέπει να
εξετάζεις περισσότερο την ηλικία μου, παρά τις πράξεις μου.
- ΚΡΕΩΝ: Είναι λοιπόν πράξη σωστή να τιμά κανείς όσους παρανομούν; 730
- ΑΙΜΩΝ: [Όχι μόνο εγώ δεν τιμώ όσους παρανομούν], αλλά ούτε και να
συμβουλεύσω δεν μπορώ κανέναν να τιμά τους κακούς.
- ΚΡΕΩΝ: Αυτή εδώ λοιπόν δεν έχει προσβληθεί από τέτοια αρρώστια;
- ΑΙΜΩΝ: Δεν το παραδέχονται αυτό όλοι αυτοί εδώ οι πολίτες της Θήβας.
- ΚΡΕΩΝ: Οι πολίτες λοιπόν θα μας πουν όσα πρέπει να διατάζω;
- ΑΙΜΩΝ: Το βλέπεις πως έχεις πει αυτά (τα λόγια) σαν μωρό παιδί (σαν ανόητος); 735
- ΚΡΕΩΝ: Για λογαριασμό άλλου ή για δικό μου πρέπει εγώ να κυβερνώ την πόλη
αυτή;
- ΑΙΜΩΝ: Γιατί δεν υπάρχει πόλη που να ανήκει σε έναν άνδρα (άνθρωπο).
- ΚΡΕΩΝ: Η πόλη δεν θεωρείται ότι ανήκει στον άρχοντα;
- ΑΙΜΩΝ: Ωραία βέβαια εσύ θα κυβερνούσες μια έρημη πόλη!
- ΚΡΕΩΝ: Αυτός εδώ, όπως φαίνεται, συμμαχεί με τη γυναίκα. 740
- ΑΙΜΩΝ: Ναι, αν βέβαια εσύ είσαι γυναίκα. Γιατί πραγματικά για σένα
ενδιαφέρομαι.

ΚΡΕΩΝ: Αχρείε, [ενδιαφέρεσαι για μένα], ενώ έρχεσαι να αντιδικήσεις με τον πατέρα σου;

ΑΙΜΩΝ: Ναι, γιατί σε βλέπω να παίρνεις άδικες αποφάσεις.

ΚΡΕΩΝ: Παίρνω άδικες αποφάσεις λοιπόν τιμώντας την εξουσία μου;

ΑΙΜΩΝ: Δεν την τιμάς βέβαια καταπατώντας τα δικαιώματα των θεών.

745

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(Τρίτο Επεισόδιο, Στίχοι 746-765)

- ΚΡΕΩΝ: Αχρείο πλάσμα, δούλε μιας γυναίκας! 746
- ΑΙΜΩΝ: [Ναι, μπορεί να είναι δούλος], αλλά δεν μπορείς να με βρεις να υποκύπτω σε αισχρές πράξεις.
- ΚΡΕΩΝ: Τα λόγια σου βέβαια όλα είναι για χάρη εκείνης (υπέρ εκείνης).
- ΑΙΜΩΝ: Και για σένα βέβαια και για μένα και για τους θεούς του κάτω κόσμου ενδιαφέρομαι.
- ΚΡΕΩΝ: Με κανέναν τρόπο πια ποτέ σου δε θα παντρευτείς αυτή ζωντανή. 750
- ΑΙΜΩΝ: Αυτή λοιπόν θα πεθάνει και πεθαίνοντας (με το θάνατό της) θα σκοτώσει (θα καταστρέψει) και κάποιον άλλο.
- ΚΡΕΩΝ: Αλήθεια, έρχεσαι εναντίον μου με τόσο θράσος, ώστε να με απειλείς ακόμα;
- ΑΙΜΩΝ: Και τι απειλή είναι να μιλάει κανείς ενάντια σε ανόητες γνώμες;
- ΚΡΕΩΝ: Με κλάματα θα με συνετίσεις, αν και ο ίδιος είσαι άμναλος.
- ΑΙΜΩΝ: Αν δεν ήσουν πατέρας μου, θα έλεγα ότι εσύ δεν σκέφτεσαι σωστά. 755
- ΚΡΕΩΝ: Δούλε μιας γυναίκας, μην πας να με κολακέψεις με τα πολλά λόγια.
- ΑΙΜΩΝ: Θέλεις να λες κάτι και να μην παίρνεις καμιά απάντηση στα λόγια σου;
- ΚΡΕΩΝ: Αλήθεια; Μα τον ίδιο τον Όλυμπο, να ξέρεις ότι δε θα με βρίζεις ατιμώρητα με τις συνεχείς κατηγορίες. Φέρε μου τη μισητή (γυναίκα), για να πεθάνει αμέσως μπροστά στα μάτια, κοντά και παρουσία του μνηστήρα. 760

ΑΙΜΩΝ: Όχι, βέβαια, δε θα πεθάνει κοντά μου, τουλάχιστον, αυτό ποτέ μην το φανταστείς· κι εσύ ποτέ πια δε θα δεις το πρόσωπό μου μπροστά στα μάτια σου, για να δείχνεις την τρέλλα σου σε όσους από τους φίλους σου μπορούν να την ανεχτούν. 765

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰ φραση

(Τρίτο Επεισόδιο, Στίχοι 766-780)

- ΚΡΕΩΝ: Ο άνδρας, βασιλιά, έφυγε από την οργή του βιαστικά. Και η ψυχή τόσο νέου, αν πονέσει, είναι επίφοβη (επικίνδυνη). 766
- ΚΡΕΩΝ: Ας πάει να εκτελέσει τα σχέδιά του και ας μεγαλοφρονεί (μεγαλοπιάνεται) περισσότερο απ' ότι ταιριάζει σε έναν άνθρωπο. Αυτές όμως τις δυο κόρες δεν θα τις γλιτώσει από το θάνατο.
- ΧΟΡΟΣ: Και τις δύο αυτές, αλήθεια, σκέφτεσαι να τις σκοτώσεις; 770
- ΚΡΕΩΝ: Όχι, βέβαια, (δε σκέφτομαι να σκοτώσω) αυτή που δεν άγγιξε τον νεκρό. Σωστά μιλάς, αλήθεια.
- ΧΟΡΟΣ: Και με ποιον τρόπο σκέφτεσαι να τη σκοτώσεις;
- ΚΡΕΩΝ: Αφού την πάω εκεί που υπάρχει απάτητος δρόμος, θα τη θάψω ζωντανή σε υπόγειο θολωτό τάφο (όρυγμα), προσφέροντάς της τόση τροφή, ίσα-ίσα μόνο να αποτρέψει το μίασμα από ολόκληρη την πόλη. Κι εκεί, παρακαλώντας τον Άδη, τον οποίο μόνον από τους θεούς σέβεται (τιμά), ίσως γλιτώσει τον θάνατο, ή τουλάχιστον, αν και αργά, θα μάθει ότι είναι μάταιος κόπος να τιμά κανείς όσους βρίσκονται στον Άδη (τους νεκρούς). 775 780

Σοφοκλή Αντιγόνη

Μετὰφραση

(ΠέμπτοΕπεισόδιο, Στίχοι 1064-1090)

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ:	Μάθε λοιπόν πολύ καλά ότι δεν θα δεις πολλά γυρίσματα του ηλίου (ημέρες) όπου (εντός των οποίων) θα έχεις δώσει σε ανταπόδοση ο ίδιος από τα σπλάγχνα σου έναννεκρό ως αντάλλαγμα για τους νεκρούς, γιατί έχεις ρίξει στον τάφο έναν από τους ζωντανούς, κι έβαλες έναν ζωντανό άνθρωπο ανόσια να κατοικήσει σε τάφο, ενώ κρατάς εδώ επάνω έναν νεκρό που ανήκει στους θεούς του κάτω	1064
	κόσμου στερημένο από νεκρικές τιμές, χωρίς κτερίσματα, ανεξάγνιστο νεκρό. Σε όλα αυτά ούτε εσύ έχεις δικαίωμα ούτε και οι θεοί του πάνω κόσμου, αλλά από σένα αυτά γίνονται αυθαίρετα.	1070
	Γί' αυτά σε παραμονεύουν οι ολέθριες (καταστροφικές) Ερινύες του Άδη και των θεών, που τιμωρούν μετά την πράξη, ώστε να εμπλακείς κι εσύ σε συμφορές όμοιες μ' αυτές εδώ. Και τώρα παρατήρησε αν [αυτά] τα λέω πληρωμένος· Γιατί δεν θα περάσει μακρύ χρονικό διάστημα, και θα ακουστούν ανδρών και γυναικών θρήνοι στο ανάκτορό σου.	1075
	Με εχθρικές διαθέσεις ταράζονται όλες οι πόλεις σε όσες εκπλήρωσαν το καθήκον των σπαραγμένων μελών τα σκυλιά ή τα αγρίμια ή κάποιο όρνιο, φέρνοντας την ανόσια μυρωδιά στην προγονική πόλη.	1080
	Τέτοια σε σένα, όπως ο τοξότης, γιατί με πικραίνεις, έριξα από θυμό κατάκαρδα βέλη εύστοχα, των οποίων το κάψιμο (τον καυτό πόνο) δεν θα ξεφύγεις.	1085
	Παιδί μου, τώρα εσύ οδήγησέ με στο σπίτι μου, για να ξεθυμάνει αυτός τον θυμό του σε νεοτέρους, και να μάθει να έχει τη γλώσσα του πιο ήσυχη (συγκρατημένη) και τις σκέψεις καλύτερες από ό,τι έχει τώρα.	1090

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μεταξύ άλλων, χρησιμοποιήθηκαν και οι παρακάτω πηγές:

- Δρακόπουλος, Δ. – Ναστούλης, Κ. – Ρώμας, Γ. Χ., Σχολικό Διδακτικό Εγχειρίδιο (ΟΕΔΒ): <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-B121/628/4049,18288/>
- Εκδόσεις “Βολονάκη”, Σοφοκλέους Αντιγόνη – Για μαθητές Β' Λυκείου, Αθήνα (ISBN: 960-381-0011-8).
- Ελληνικός Πολιτισμός, Αρχαία Λυκείου:
<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Yliko-arch.lyk.htm>
- Ευθυμιάδης Ν. Ιωάννης (1999), Σοφοκλή Αντιγόνη – Διδακτική Προσέγγιση, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 1999.
- Κουταλόπουλος Απόστολος (2000), Σοφοκλή Αντιγόνη, εκδ. Πατάκη, Αθήνα.
- Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Σώματα Κειμένων, Σοφοκλή Αντιγόνη:
http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/corpora/anthology/contents.html?author_id=13#toc000 (προσπελάστηκε: 1 Οκτ. 2016)
- Σταματάκος Ι. (1999) Λεξικόν Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, εκδ. Βιβλιοπρομηθευτική, Αθήνα.
- Easterling, P.E. & Knox, B.M.W. (1990) Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας, μετάφρ. Ν. Κονομής, Χ. Γρίμπα, Μ. Κονομή, Παπαδήμας, Αθήνα.
- Lesky, A. (1981) Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας, μετάφρ. Α. Τσοπανάκης, Αδελφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.
- Liddell H. & Scott, R. (2007) Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, εκδ. Πελεκάνος.

Άδεια Creative Commons 4.0
Αναφορά Προέλευσης - Μη εμπορική χρήση
Παρόμοια διανομή

ISBN: 978-618-82834-1-1
Πύργος - Οκτώβριος 2016